

[Wilkjøl m.]

Jeg kan ikke se nogen som helst grund til at tro, at en ejer ikke ville være fristet til at gøre sin ejendom udstykningsfåhig og dermed have mulighed for at realisere enten andelsovertagelsesgevinsten eller ejerlejlighedssalgsgevinsten.

Der er sagt til hr. Sigsgaards bemærkninger, at det var dog en fantastisk udlægning af straffeloven, og det er det da sikkert også. Jeg tror nu nok, at for de almindelige mennesker, det her vedrører, lød det som en sund betragtning, at det at pålægge, i givet fald ved en andelsovertagelse, et tillæg på 25 pct. ud over prisen i handel og vandel, svarer præcis til den definition, som hr. Sigsgaard læste op vedrørende åger fra straffeloven. Men det er sikkert rigtigt, som advokaten hr. Gudme siger, at det aldrig har været hensigten med straffeloven; det tror jeg heller ikke hr. Sigsgaard har drømt om. Det er bare et spørgsmål om at kunne skelne mellem den formelle jura og det, folk i almindelighed opfatter som ret og rimeligt og åger, og hvad der i øvrigt er indgået af begreber i denne debat.

Til allersidst til de bemærkninger, der har været om, at der jo er lejerbeskyttelse, er uopsigelighed. Hr. Johan Philipsen sagde, at vi havde de skrappeste opsigelsesbestemmelser, og andre har været inde på det samme, i en argumentation mod det, som hr. Sigsgaard nævnte: det pres, som lejerne bliver udsat for, når ejerne står med muligheden for en stor kapitalgevinst ved at sælge lejligheden som ejerlejlighed eller som andelsbolig. Det er fuldstændig korrekt, at efter lejelovgivningen og efter alle formalia er der denne uopsigelighed, men det er aldeles fjernt fra enhver fornemmelse af, hvordan den virkelige verden ser ud, hvis man har den tyrkertro til disse bestemmelser, som nogle her har givet udtryk for — jeg ved ikke, om de har den rigtigt, men de har i hvert fald givet udtryk for den. Hvis ikke boligordføreren i denne sag er blevet oversvømmet med breve fra ulykkelige lejere i den forbindelse, kan det kun skyldes, at disse lejere totalt har mistet tilliden til de partier. Vi andre har fået strømme af breve. Jeg har lagt et enkelt af dem frem, mange af dem er anonyme, fordi man ikke tør lade os vide, hvad det er for en bolig, hvad det er for en ejer, der er på tale, netop fordi man

er skræmt af disse ting. Men et enkelt af dem, som jeg har lagt frem tidligere, vil jeg godt nævne igen, og det er en lejer — lige herovre — ikke mere end sigtbarhedens 300 m — i Puggårdsgade — som har boet dér i 36 år, som gennem de afsindige huslejeafhøjelser, man i forvejen har vedtaget, nu er kommet op på en årsleje på over 20.000 kr. — et mægtigt knald her sidste år f. eks. — men hvor ejendommen er udstykket, før man strammede det, dengang man havde udstykningsmuligheder i den gamle boligmasse, og én af de lejligheder, der ikke er solgt, er den, han sidder i, og den ville handles svarende til, at han ville komme til at sidde til en årlig boligudgift på 54.000 kr. Hvis man ikke tror, at der lægges pres på sådan en lejer, hvis man ikke tror, at han er udsat for de mest afsindige forsøg på at tvinge ham til at købe, har man ikke nogen virkelighedserkendelse. Så er det rigtigt, at han formelt er beskyttet af lejeloven, men hvor mange ved det? Sagen er, at en sådan lejer får et brev — og det fik han, jeg har lagt det frem — fra et af vore store vekseleerfirmaer her i byen, jeg skal gerne nævne navnet: G. I. Michaelsen, som står som administrator for den ejendom, om, at hvis han ikke nu køber som ejerlejlighed, vil han få en vedligeholdelsessag.

Hvor mange ældre pensionister, der sidder i sådan en stor, gammel ejendom i København tror ordførerne ikke man kunne føre en vedligeholdelsessag på? Har de haft råd til at holde deres bolig, så man ikke kan sætte en finger, ikke kan finde afskallet maling osv.? Det bliver brugt til at presse de mennesker til at overtage på ejerlejlighedsbasis. Så kan man nok sige, at de er beskyttet af lejeloven, men de ved det ikke, og de er skræmt, og de overtager på ejerlejlighedsbasis, hvis de overhovedet kan klare det økonomisk.

(Kort bemærkning).

Gudme (RV):

Hr. Kaj Hansen efterlyste i sit sidste indlæg en ændring, som jo faktisk ved nøjere gennemsyn af det forslag, der foreligger, er imødekømt. Hr. Kaj Hansen siger, det er nødvendigt, at de lejere, som får tilbudt en ejendom til overtagelse som andelsboligejendom, får i hvert fald 3 måneder til dels at danne en andelsboligforening, dels at se, om